

3. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року – URL:: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/389-19>.
4. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року- URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.
5. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 року N 3477-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>.
6. CASE "S. and Marper v. the United Kingdom" від 04.12.2008 року. – URL: <https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22tabview%22%3A%22document%22%2C%22itemid%22%3A%22001-117816%22%7D>.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-412-2-53>

**PROBLEMATIC ISSUES OF THE APPLICATION
OF INTERNATIONAL LEGAL MECHANISMS OF BRINGING
THE AGGRESSOR COUNTRY TO JUSTICE ON THE EXAMPLE
OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR AND WAYS TO SOLVE THEM**

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ
ПРАВОВИХ МЕХАНІЗМІВ ПРИТЯГНЕННЯ КРАЇНИ-АГРЕСОРА
ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА ПРИКЛАДІ РОСІЙСЬКО-
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

Davydiuk V. M.

*Doctor of Legal Sciences,
Professor at the Department of Law
Higher private educational institution
«Dnipro Humanitarian University»
Dnipro, Ukraine*

Давидюк В. М.

*доктор юридичних наук,
професор кафедри права
Вищий навчальний приватний заклад
«Дніпровський гуманітарний
університет»
м. Дніпро, Україна*

14 березня минуло 750 днів від початку повномасштабного російського вторгнення на територію України. За цей час російським агресором завдано колосальних збитків українській державі. Під час своєї прес-конференції, яка відбулась 25.02.2024 року, Президент України В. Зеленський вперше від початку широкомасштабного вторгнення Росії озвучив число загиблих українських військовослужбовців – 31 тисяча осіб [1].

Окрім того, лише в період з 24 лютого 2022 року, коли розпочався широкомасштабний збройний напад Росії, до 30 червня 2023 року Управління верховного комісара Організації Об'єднаних Націй зафіксувало 25170 жертв серед мирного населення в Україні, з яких 9177 загиблих і 15993 поранених [2].

У той же час, ми розуміємо, що реальна кількість жертв серед цивільних є набагато більшою, адже на сьогодні велика кількість відповідних повідомлень ще не підтверджено. Багато українських територій залишаються окупованими агресором, тому, реальну кількість жертв серед цивільного населення України можливо буде встановити лише після їх деокупації.

Окрім людських втрат, російськими загарбниками завдано колосальних економічних збитків українській державі. Відповідно до інформації, наведеної Прем'єр-Міністром України Д. Шмигалем 3 березня 2024 року, станом на 1 січня поточного року, сума збитків завданих Росією Україні може зрости до 650-700 млрд доларів. Станом на 1 червня 2022 року ці збитки становили 350 млрд доларів [3].

Слід зазначити, що без фінансової допомоги наших міжнародних партнерів, українській державі було б вкрай складно виконувати свою економічну та соціальну функцію, адже фактично уся дохідна частина бюджету направляється на фінансування Сил оборони. Крім того, уже зараз особливої актуальності набуває питання пошуку джерел фінансування програм повоєнного відновлення України.

Саме тому, один із головних пріоритетів діяльності української влади сьогодні – це пошук правових механізмів, у тісній взаємодії з нашими міжнародними партнерами, які б змусили Росію заплатити грошима за свої злочини.

Більшість демократичних країн підтримують Україну у цьому прагненні. В різних країнах світу, на даний час уже заблоковано сотні мільярдів доларів суверенних та приватних російських активів. Однак, не дивлячись на те, що повномасштабне вторгнення Росії в Україну триває уже понад 2 роки, на сьогоднішній день практично відсутні прецеденти стягнення вказаних коштів на користь України.

Слід зазначити, що в даний час в країнах демократичного світу триває робота щодо юридичного опрацювання механізмів конфіскації та передачі Україні російських активів, з дотриманням норм міжнародного права. Однак, вирішення вказаного питання повинно бути значно прискорене, адже кожен день Україна втрачає на війні свої громадян та руйнується наша економіка.

Зокрема, на нашу думку, одними із напрямків юридичного врегулювання вказаного питання можуть бути:

1. Використання прецеденту створення Радою Безпеки ООН Комісії з питань компенсацій збитків, завданих Кувейту за результатами Іракського вторгнення. Свого часу, діяльність вказаної Комісії дозволила профінансувати повоєнне відновлення Кувейту на десятки мільярдів доларів, виручених від реалізації активів Іраку [4, с. 17-22]. Зрозуміло, що поки країна – агресор є постійним членом Ради Безпеки ООН, втілення в життя зазначеного механізму є нереальним. Однак, вказана модель може бути застосована демократичними країнами Заходу при розробці багатостороннього міжнародного договору та створенні відповідного компенсаційного фонду, для відшкодування збитків завданих Україні війною.

2. Прийняття нормативних актів, які б дозволили країнам в яких розміщені активи Росії, направляти доходи отримані від зберігання вказаних активів на фінансування потреб України.

3. Реалізація країнами Заходу законодавчої ініціативи щодо акумуляції сум податку на прибуток, отриманого фінансовими інституціями від зберігання заморожених російських активів та направлення вказаних сум в якості фінансової допомоги Україні.

4. Впровадження в життя ініціативи голови МЗС Великої Британії Девіда Кемерона щодо використання заморожених російських активів, як гарантії виплати Росією репарацій Україні [5]. Прийняття необхідних нормативних документів щодо розробки відповідних фінансових інструментів (надання синдикованого кредиту, випуску облігацій, тощо) по її впровадженню.

5. У взаємодії з партнерами з Євросоюзу та іншими країнами, в яких заблоковані російські активи, розробка відповідних нормативних документів, які б дали можливість виходу України на міжнародні ринки запозичень, гарантією повернення яких слугуватимуть вищевказані заблоковані активи. У випадку не повернення Росією боргу за даними запозиченнями, активи конфіскуються.

На нашу думку, саме успішна реалізація вказаного завдання в найкоротший термін – це не тільки відновлення справедливості, але й ще один крок, який чітко продемонструє усій світовій спільноті невідворотність покарання для кожного агресора.

Література:

1. 31 тисяча українських військових загинули під час війни – Зеленський : Радіо свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-vtraty-zelenskyu-viyskovi/32834570.html> (дата звернення: 14.10.2024).

2. Ukraine: Civilian casualties – 24 February 2022 to 30 June 2023 : United Nations Human Rights Office of the High Commissioner. URL:

<https://www.ohchr.org/en/news/2023/07/ukraine-civilian-casualties-24-february-2022-30-june-2023> (дата звернення: 14.10.2024).

3. Шмигаль назвав орієнтовну суму збитків, завданих РФ, станом на 1 січня : Олена Богданюк, Дарина Коломієць, Суспільне новини. URL: <https://suspilne.media/402893-smigal-nazvav-orientovnu-sumu-zbitkiv-zavdanih-rf-stanom-na-1-sicna/> (дата звернення: 14.10.2024).

4. Варіанти відшкодування збитків, завданих під час війни в Україні : професор Люк Моффетт, School of Law Queen's University Belfast. URL: https://reparations.qub.ac.uk/assets/uploads/QUB_ReparationUkraine_WEB-1.pdf (дата звернення: 14.10.2024).

5. Британія готова позичити Україні всі заморожені активи Росії, – Кемерон : Тетяна Зарембо, Фокус. URL: <https://focus.ua/uk/economics/631418-britaniya-gotova-pozichiti-ukrayini-vsi-zamorozheni-aktivi-rosiyi-kemeron> (дата звернення: 14.10.2024).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-412-2-54>

CONSTITUTIONAL AND PERSONAL RIGHTS AND FREEDOMS IN THE CONTEXT OF MEMBERSHIP IN A EUROPEAN PUBLIC LAW ORGANISATION

КОНСТИТУЦІЙНІ І ОСОБИСТІ ПРАВА ТА СВОБОДИ У КОНТЕКСТІ ЧЛЕНСТВА В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА

Demianishyn Ya. V.

*Postgraduate student at the Department
of Philosophy, Foreign Languages
and Social Sciences and Humanities
Kyiv University of Intellectual Property
and Law National University
«Odesa Law Academy»
Kyiv, Ukraine*

Демянішин Я. В.

*аспірант кафедри філософії,
іноземних мов та соціально-
гуманітарних дисциплін
Київський університет
інтелектуальної власності та права
Національного університету
«Одеська юридична академія»
м. Київ, Україна*

Інтеграція України в Європейський правовий простір через членство в Європейській організації публічного права представляє собою стратегічний крок у зміцненні конституційних та особистих прав та свобод. Україна, ставши членом Ради Європи та ратифікувавши Європейську